

כל שעה פרק שני פסחים

סד א מ"י פ"א מהל'
תמן הל' ד:
סה ב מ"י שם הלכה ו
סג ס"ג ל"ח ע"ו:
ג מ"י פ"ט מהל' ק"ט
פסק הלכה ט':

מוסף רש"י

תמה על עצמן וכו'.
דמ"ל מותר בהנאה כל
שעה וכו' לאחור הפסח
ופליגא דר' יהודה לפסח
תמן שעבר עליו הפסח
אסור בהנאה (יע"ל בב.).

מוסף תוספות

א. [ד]אי מותר באכילה
לר"ש בשש שעות
אחרונות. מנא ליה דאתאן
לתי"ק דילמא ר"ש היא
ואלילה דחמשה עשר קאי.
תוס' שא"ן ב. דאמר דלא
יאכל דוקא הוי איסור
הנאה. תוס' הל"ש.
ג. ולאחר זמנו. שם.
ד. דמסתבר לרמ"י אהר"י
כל לאוי דאכילה דכתיב
גבי חמץ. שם. ה. דאפילו
כפסח נמי הוא חייב. תוס'
ר"ש. ו. בשלמא גבי עיר
נימא דר"ל דחייב לאכול
מנה ומרור ומכל מקום
פסח לא מצי למיכל
כרתיב כל עיר לא יאכל
בו. שם. ז. וס"ד אמינא
כיון דכתיב על מצות
ומרורים יאכלוהו ובפסח
גילו חייב למול. תוס'
שא"ן. ח. אע"ג דאי אפשר
לו למול מפני הסכנה הוי
עירל כיון שגויע חומן.
תוס' יעומע.

רבינו הגנאל

ר' יוסי הגלילי, מאי היא,
דנתיא חמץ לפני זמנו
ולאחר זמנו עובר עליו וכו'
מנ, אי ר' יהודה, חמץ
סתמא קנתי דאסור ואפילו
דנכרי. אי ר' שמעון

רבי שמעון אומר חמץ לפני זמנו ולאחר זמנו אינו עובר עליו
ב"א ב"א. נראה דלרבי שמעון נהי דאין עובר עליו בלאו
דחמץ לפני זמנו מודה הוא דאסור באכילה משש שעות ולמעלה
מדאמרין בפ"ק (לעיל דף יד.) אין
הטמאה משמע הא לצדה שורפין

בשש ואי מותרת לאכול יאכלנה עד
הלילה ועוד דקאמר משעה שאסור
באכילה אסור בהנאה אמתא לת"ק
מכלל דלרבי שמעון אסור באכילה
אע"פ שאינו אסור בהנאה דהיינו
אחר שש א' ונראה דנפקא ליה מתשביטו
ומאך חלק ומשמע תשביטו שלא כדרך
הנאה דהיינו אכילה אצל להסיקו תחת
תבשילו מותר לרבי שמעון וא"ת למה
שורפין בשש לרבי שמעון יסיקו עד
הלילה מעט מעט תחת תבשילו וי"ל
דגרינן שמה יאכלנו וכן לרבי יוסי
הגלילי דשרי חמץ להסיקו תחת
תבשילו היינו הכל צידד אצל מעט
משע לא שמה יאכלנו דמסתמא אית
ליה אור לארבעה עשר צדקין וכו':
אם כן מה תלמוד לומר **לא תאכל**
ע"ז. הלשון דחוק ונראה
לרשב"א דהכי פירושו והלא כבר
נאמר תאכל עליו מנחה והוא עליו
ע"כ אאכילת פסח קאי הכי נמי
לא תאכל עליו חמץ קאי נמי אשעת
אכילת פסח וקשה אמאי איצטרך
קרא להכי מתיבה תימי שהא צבל
תאכל חמץ צ"ד דהא כולוהו קראי
מזכירין לקמן אליבא דרבי שמעון:
והד לפני זמנו. וא"ת ולחוקיה
מננן איסור הנאה לפני זמנו
דליכא אלא חד לא יאכל והוא
מסבדך מוקמינן תוך זמנו ואורי'
כיון דחד מהנהו קראי משמע איסור
הנאה לא נחלק צייטס':

מחמת דבר אחר. פי' ריב"א
מחמת דבר אחר דלא
מינו דעל ידי שאור מיקרי חמץ טפי
משנתחמץ מאליו דמוכח צפיק כל
המנחות (מנחות ב:) אלא כגון שנתחמץ
על ידי שמרי יין שמיבשין השמרים
בזמנו כאשר עושין בדרך אשכנז
ול"ד לעיסה שילושה ציין לית ציה
כרת וש צה ללו:

ואיך נפקא לה מבערב תאב"ו
בצוה. תימה לר"י דכפ'
קמא דקדושין (ד' ז'): נפקא לן בזמן
הזה ממושבותיכם דכתיב גבי מנחה
והיינו דלא כחד ועוד תימה לרז אחא
זר יעקב דאית ליה בשילהי ערבי
פסחים (לקמן קכ.) מנה זמן הזה
דרבנן ודריש התם לכולהו קראי דלא
ככל התנאים:

כל ער"א יאכל בו וכו' בן נכר
לא יאכל בו בן הוא אינו אוכל
אבל אוכל הוא במצוה ומרור. תימה
גבי זן נכר שהוא מומר אמאי
איצטרך קרא פשיטא שחייב לאכול מנה'
פשיטא דאזו מנה קדושה אית צה' וי"ל דאיצטרך להיכא דנשחט הפסח כשהיה מומר ועשה תשובה דאף על גב דלא אכיל בפסח דאין נאכל
אלא למנויו' מכל מקום חייב לאכול מנה ומרור':

ער"א. פי' הקונטרס שמתו אחיו מחמת מילה ולפירושו פסול נמי בתרומה דזהערל (בימות ע.) ושם יליף תרומה מפסח בגו"ש דתושב ושכיר
והא דמיבעיה לן התם (דף ע"א) ערל קטן מהו לסוכו שמן של תרומה ערלה שלא בזמנה פוסלת או לא יש לחלק צין שלא בזמנה דקטן
שאין חייב למוול כיוצא בו' למתו אחיו מחמת מילה דכיוצא בו צייצין' ומדע דהא טומטום אינו אוכל בתרומה דזהערל (שם ע"ב) אף על גב
דמסבדך אין חייב לקרוע הוא הדין מתו אחיו מחמת מילה דאינו אוכל אף על גב דאינו חייב למוול:

ומשעה שאסור באכילה. היינו משש שעות ולמעלה דלמרן (ע"א) לפני
זמנו בלאו והא מילתא רבי יהודה קאמר לה דמפרש בגמרא
אתאן לתנא קמא: **סמה על עולמן** וכו'. דלפילו בתוך המועד
קאמר דמותר בהנאה וקא

ולמעלה שחיתה דהיינו משש שעות
ולמעלה שחמה נותה להעריב: הכי
גרסינן **חמץ אין לי אלא שנתחמץ**
מאליו: מנין לפסח מזרים. שלא
נהגו בו איסור חמץ אלא יום אחד:
פ"ל לא יאכל חמץ וסמך ליה היום
אסס יוצאים. לא יאכל חמץ היום:
ואי צעים אימא סמוכין לא דריש.
רבי יהודה אלא צמסנה מורה
לחוד והכי שמעינן ליה צפרק
קמא דיצמות (ד' ז' ז'). הלכך לית ליה
דרבי יוסי הגלילי: **לקוצעו חוצה.**
האי שצעת ימים (ט) תאכלו מנחה ללו
לאקושי איסור חמץ למנחה אכילת מנחה
אחא אלא לאקושי אכילת מנחה
לאחרת חמץ לקצוע חכ"ל מנה חוצה
לדורות כל זמן שהוא מוזהר על החמץ
ואפילו בזמן שאין פסח דלא תימא על
מנחה ומרורים יאכלוהו כתיב' אי
איכא פסח מיחייב באכילת מנחה ואי
לא לא: **צערע סאכלו מנחה.** קרא
יתירא הוא דהא כתיב על מנחה
ומרורים יאכלוהו: **לעמא ושהיה**
בדרך רחוקה. שאף על פי שאינו
עושה פסח חייב באכילת מנחה:
לא ניכול לא נתייב: ערל שמתו
אחיו מחמת מילה: זן נכר. מיט'
שמתוכו מעשיו לאציו שצמנים ולא
לכל התורה: כתיב צהאי. ערל זן
נכר וכתיב טמא ושהיה בדרך רחוקה
דליכול מנחה ואף על גב דמצי לילף
מנייה הלכך איצטרך היקישא
לקוצעו חוצה. ומקראי אחרני טובא
כגון שצעת ימים מנחה תאכלו' וכגון
מנחה יאכל את שצעת הימים' לא
נפקא ליה קציעות חוצה דהנהו
לאו חוצה נינהו אלא מנחה יאכל
ולא חמץ ואס רצה ליזון שלא מחמץ
ושלא ממנחה הרשות צידו ומדע
דא צולוהו כתיב את שצעת הימים
וחוצת מנחה אינו אלא לילה הראשון
כדילפינן צפרק בתרא' אצל מההוא
קרא נפקא לן חוצת לילה הראשון
מדכתיב להיקישא גבי פסח וכדכתיב'
תאכל עליו מנחה כי פסח לילה
הראשון אף היקישא שלא בזמן
פסח ללילה ראשון ואהני היקישא
למימרא דקציעת חוצה דהיקישא
לאו לכל שצעה אלא ללילה הראשון:
דישראל

אפילו דנכרי ואי רבי שמעון
דישראל

דאכל עליו מנחה לילה הראשון
מדכתיב להיקישא גבי פסח וכדכתיב'
תאכל עליו מנחה כי פסח לילה
הראשון אף היקישא שלא בזמן
פסח ללילה ראשון ואהני היקישא
למימרא דקציעת חוצה דהיקישא
לאו לכל שצעה אלא ללילה הראשון:
דישראל

דאכל עליו מנחה לילה הראשון
מדכתיב להיקישא גבי פסח וכדכתיב'
תאכל עליו מנחה כי פסח לילה
הראשון אף היקישא שלא בזמן
פסח ללילה ראשון ואהני היקישא
למימרא דקציעת חוצה דהיקישא
לאו לכל שצעה אלא ללילה הראשון:
דישראל

- א) לעיל כג. לקמן לב. א.
- ב) לקמן מג. א) לקמן לו. ד.
- ג) נכרות כא: יצמות ד.
- ד) סנהדרין טו: א. א) לקמן
- ה) וקב. א) לקמן יז. וקב.
- ו) יצמות ע"א. ו) וכן בכרית
- ז) כ"א. ח) (נמדבר טו.)
- ט) כמ"א: משומד.
- י) (שמות יב.) ט) (שם יג.)
- יא) (לקמן קד.) ט) כמ"א:
- יב) (ע"י בהרא"ש
- יג) דאסבדא טפי דמוקמין לה
- יד) כ"ש לך ממני דף כ: א.
- יה) (ע"ש תוס' לקמן קכ.)
- יז) ד"ה רב אחא זר יעקב.
- יח) (ע"ש תוס' לקמן קכ.)
- יט) ד"ה לא זן נכר.

הגהות הב"ח

א) נכריא למתיל חמץ
אין לו: (ג) רש"י ד"ה
לקוצעו וכו' שצעת ימים:
תאכל עליו מנחה לילה הראשון

הגהות הב"ח

א) נכריא למתיל חמץ
אין לו: (ג) רש"י ד"ה
לקוצעו וכו' שצעת ימים:
תאכל עליו מנחה לילה הראשון

הגהות הב"ח

א) נכריא למתיל חמץ
אין לו: (ג) רש"י ד"ה
לקוצעו וכו' שצעת ימים:
תאכל עליו מנחה לילה הראשון